

Mauritshuis

Het Mauritshuis beheert en ontsluit collecties Nederlandse schilderkunst met als zwaartepunt de Gouden Eeuw en Galerij Prins Willem V. De missie van de instelling luidt: “In ons huis delen wij het beste van de Nederlandse schilderkunst uit de Gouden Eeuw.”

De instelling heeft een beheerovereenkomst.

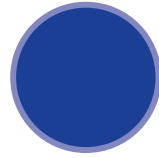
Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis een subsidiebedrag toe te kennen van € 4.349.000.

Het Mauritshuis is evident een instelling die alles in huis heeft om internationaal furor te maken. In de visie spreekt men over de zorg voor relevantie van de instelling en de collectie in de huidige tijd. De raad vindt in het activiteitenplan weinig aanknopingspunten voor de uitwerking van deze visie. De instelling heeft geen vernieuwend plan geformuleerd voor de herinrichting en het gebruik van het Mauritshuis na de verbouwing. Ook ontbreekt een handreiking naar het publiek.

De algemene indruk is dat men sterk leunt op de kwaliteit van de collectie. De nieuwe *branding* van het museum komt niet terug in het marketingplan. Educatie wordt aangeduid als een kerntaak, maar een uitwerking van het educatiebeleid, in lijn met de beheerde topcollectie, ontbreekt. Het activiteitenplan is weinig informatief over de internationale positionering. De schilderijengalerij van Prins Willem V verdient, gelet op het exploitatieresultaat, extra aandacht. Een plan van aanpak voor de verdere ontwikkeling van de exploitatie van de schilderijengalerij ontbreekt.

De raad adviseert de instelling op grond van deze aandachtspunten subsidie te verlenen conform categorie drie van de rangorde.

€ **4.349.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **4.718.500**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.23 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

De missie wil getuigen van een eeuwigheidsgehalte. Daarop sluit de visie naadloos aan. Logischerwijs wil men de interne waarde naar buiten vertalen. Het activiteitenplan is daarbij echter conservatief van toon. In de komende jaren wordt er verbouwd, waardoor het oppervlak verdubbelt. Zo hoopt men ruimte te creëren om de ambities, bijvoorbeeld ten aanzien van publieksbereik, met meer allure te kunnen vormgeven. Er is echter geen vernieuwend plan voor herinrichting en gebruik.

De raad verwacht van een instelling als het Mauritshuis een activiteitenplan waaruit de verantwoordelijkheid die collectie en monument opleggen, voor de samenleving blijkt. De instelling ziet zelf overigens ook dat een minder elitaire positionering publieksverbreding mogelijk maakt. De collectie schilderijen van Hollandse meesters uit de Gouden Eeuw behoort samen met die van het Rijksmuseum Amsterdam, de National Gallery in London en de Gemäldegalerie in Berlijn tot de top vier van de wereld. De combinatie van het gebouw van Jacob van Campen met de collectie maken de instelling uniek in Nederland en positioneren haar internationaal. Er is naar de mening van de raad sprake van een passend restrictief collectiebeleid. Uitbreiding van de eigen collectie lijkt geen noodzakelijke voorwaarde voor een actief en levendig museum. Het Mauritshuis heeft een royaal bruikleenbeleid en maakt de collectie gedurende de verbouwing op die manier ook te gelde.

Publieksbereik

Het Mauritshuis is voor zijn bezoekersaantallen vooral afhankelijk van het buitenland. De instelling kent weinig herhaalbezoek. Men voert klanttevredenheidsonderzoek uit. Het is echter niet duidelijk hoe de resultaten daarvan worden aangewend.

Na de heropening in 2014 verwacht de instelling een stijging van de bezoekersaantallen; men voorziet ook in een groei van het aantal digitale bezoeken. Dat lijkt logisch, omdat nieuwe media een ontwikkelgebied vormen voor het Mauritshuis. Het nieuwe mediabeleid moet nog vorm krijgen.

Tijdens de verbouwing van het Mauritshuis wordt een deel van de collectie ondergebracht in het Gemeentemuseum Den Haag. Dit museum trekt minder buitenlandse bezoekers. Daarom verwacht het Mauritshuis tijdens de verbouwing een daling van de bezoekcijfers. Een groei naar 250.000 bezoekers in 2016 lijkt realistisch, mede op grond van de verwachte toename van het aantal bezoekende schoolkinderen. Hiermee wordt tegelijkertijd invulling gegeven aan publieksverbreding. Deze verbreding geeft antwoord op de vraag hoe het Mauritshuis tot rendementsverhoging denkt te komen. De inzet op drie tentoonstellingen vanaf 2014 lijkt een haalbare doelstelling.

Cultureel ondernemerschap

De baten- en lastenstructuur maakt niet duidelijk of de hogere lasten met betrekking tot huur en personeel per 2016 kunnen worden opgevangen. Het museum heeft een goed onderbouwd marketingplan.

Uit het activiteitenplan komt de nieuwe *branding* echter niet duidelijk naar voren. De strategie bij tegenvallende inkomsten is onvoldoende uitgewerkt. Dat wringt, omdat in het verdienmodel de resultaten van de nevenactiviteiten geen positieve ontwikkeling laten zien. Daar komt bij dat het Mauritshuis aangeeft zeer efficiënt te werken, maar tegelijkertijd signaleert de raad dat tegenvallende inkomsten direct tot ontslagen leiden. Opmerkelijk is de omvang van de post ‘overige lasten’ in relatie tot de andere posten op de begroting. De raad is daarom terughoudend in de waardering van het verdienmodel van het Mauritshuis. Het museum heeft een bewonderenswaardig netwerk van vriendenverenigingen en foundations. Een ander verbeterpunt voor het Mauritshuis is de exploitatie van de verlieslijdende schilderijengalerij van Prins Willem V. Het Mauritshuis zou sterker op het publieksbereik van de schilderijengalerij moeten inzetten. In het activiteitenplan is hiervoor geen strategie opgenomen. De governance is suboptimaal georganiseerd.

Het Mauritshuis vindt wetenschappelijk onderzoek essentieel voor alle museale taken; van collectievorming en -beheer tot presentatie en educatie. Onderzoek is altijd collectiegebonden onderzoek. Het Mauritshuis geeft aan dit onderzoek op hetzelfde niveau te blijven voortzetten (1 fte). De instelling zal dit onderzoek extern financieren. De begroting is niet helder over de manier waarop het wetenschappelijk onderzoek (bijvoorbeeld in samenwerking met de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, de Universiteit van Amsterdam en de Technische Universiteit Delft) wordt gefinancierd.

Educatie

Na de heropening is men van plan stevig in te zetten op het vergroten van het educatieve bereik. De geformuleerde doelstelling is echter vlak. In het activiteitenplan is de uitwerking van de aandacht voor het onderwijs niet zichtbaar. Van extra personele inzet op educatie lijkt geen sprake te zijn. Tot nu toe werkte de instelling vooral lokaal samen met scholen. Van een instelling als het Mauritshuis mag een voortrekkersrol worden verwacht.

(Inter)nationaal belang

Met veel buitenlandse bezoekers en internationaal bruikleenverkeer is de internationale positie van het Mauritshuis evident. De instelling is internationaal zeer actief en heeft een relevante positie. Het Mauritshuis vervult een goede ambassadeursfunctie voor Nederland. Voor een instelling die zichzelf in de internationale top positioneert, is het activiteitenplan wel wat schimmig op het gebied van internationalisering.

Wetenschappelijke functie

De instelling heeft geen wetenschappelijke functie toegewezen gekregen.